

ENEMO оцінює, що вибори пройшли в конкурентному і загалом мирному середовищі, попри жорсткі терміни проведення виборів і наявні недоліки у поточному законодавстві

Київ, 23 липня - Європейська мережа організацій зі спостереження за виборами (ENEMO) попередньо оцінює, що вибори пройшли в конкурентній та загалом мирній обстановці, незважаючи на жорсткі часові рамки проведення цих виборів та наявні недоліки поточного законодавства.

Про це було сказано на прес-конференції у Національній спілці журналістів України, де ENEMO представила свою Попередню заяву.

Пан Златко Вуйович, голова Місії ENEMO, сказав: *«Вибори відбувалися в конкурентному і загалом мирному середовищі, незважаючи на жорсткі терміни проведення виборів і недоліки у поточному законодавстві. Виборча адміністрація виконувала свою роботу загалом прозоро і ефективно. Проте, неефективні механізми нагляду та санкцій за проведенням передвиборчої агітації та фінансуванням кампаній, а також поведінка ЗМІ часто використовувалися кандидатами та партіями для впливу на виборців. Було повідомлено про залучення державних службовців до проведення передвиборчої агітації, тиск на виборців та велику кількість порушених справ щодо купівлі голосів, особливо на користь кандидатів у одномандатних округах».*

ENEMO зауважила, що виборча адміністрація зіштовхнулася зі значними проблемами у зв'язку зі стислими строками та напружений календар проведення виборів.

Пан П'єр Петьє, політичний аналітик, заявив: *«Стислі терміни вплинули і на інших учасників виборів, включаючи партії та кандидатів, які мали менше часу для проведення передвиборчої агітації. Під час процесу реєстрації кандидатів було виявлено кілька проблем, зокрема: вимоги до проживання на території України протягом останніх п'яти років, проблеми з реєстрацією / скасуванням реєстрації кандидатів та пізнє включення партій до виборчого бюлетеня, що призвело до численних судових справ та додаткового тиску на ЦВК».*

ENEMO підкреслює професіоналізм ЦВК та своєчасне управління виборчим процесом, враховуючи ті проблеми, які виникли у сфері закупівель та реєстрації кандидатів. Незважаючи на те, що ЦВК, як правило, діяла прозоро, спостерігачі мали змогу брати участь у підготовчих сесіях ЦВК лише за попереднім запитом.

Пан Петьє додав: *«Передвиборча кампанія найбільш активно проводилася в останні два тижні перед виборами. Хоча кампанія була дійсно конкурентною, ENEMO зауважила, що рання агітація, різні порушення проведення передвиборчої кампанії та невиконання правил фінансування виборчої кампанії, санкції за які не належним чином прописані у законі, призводять до лазівок, якими зловживають кандидати та партії для обходу принципів чесної кампанії».*

ENEMO відзначає відсутність ефективних і переконливих санкцій до кандидатів і партій за порушення фінансування передвиборчої кампанії та розбіжності між заявленими та реальними обсягами виборчих фондів та рівнями активності передвиборчої кампанії, зокрема кампанії, проведеної у соціальних мережах.

«Спостерігачі повідомляли про випадки залучення мерів до агітації, які активно підтримували кандидатів в одномандатних виборчих округах, за допомогою відеозаписів або агітаційних кампаній. У кількох випадках також згадувалися звинувачення у тому, що рекламні щити викупалися однією або кількома партіями чи кандидатами, щоб завадити іншим партіям чи кандидатам у розміщенні своїх рекламних щитів», - додав пан Петьє.

ENEMO відзначила, що ЗМІ відігравали ключову роль під час цих виборів. Учасники перегонів витратили більше двох третин своїх виборчих фондів на телевізійну рекламу і рекламу у соціальних мережах.

Ана Ненезіч, Медіа-аналітик, заявила: *«ЗМІ відігравали ключову роль під час цих виборів, і виборці мали змогу з різних ЗМІ отримати інформацію про передвиборчі кампанії різних учасників виборів. Проте з огляду на концентровану власність засобами масової інформації у руках кількох осіб та їх сильний вплив редакційну політику рівне та неупереджене висвітлення передвиборчого процесу не було достатньо забезпечено, і це питання продовжує бути однією з головних перешкод для виконання положень закону про вибори, які передбачають, що як державні, так і приватні ЗМІ повинні забезпечувати збалансоване та неупереджене висвітлення кампаній всіх учасників виборчих перегонів».*

ENEMO розгорнула 58 груп спостерігачів, які стежили за процедурами відкриття на 58 виборчих дільницях, за процедурою голосуванням на 763 виборчих дільницях і процедурою закриття та підрахунку голосів на 58 виборчих дільницях. Крім того, ENEMO спостерігала за надходженням виборчих матеріалів та підрахунком результатів у 57 окружних виборчих комісіях.

Заступник голови місії пані Теодора Поп Трайков сказала: *«Всі виборчі дільниці, на яких були присутні спостерігачі ENEMO, були оснащені всіма необхідними матеріалами для голосування на момент відкриття. Проте, деякі ДВК отримали менше бюлетенів, ніж кількість виборців у списках. У 96,6% спостережуваних виборчих дільницях процедури відкриття були оцінені позитивно».*

Крім того, вона пояснила: *«Атмосфера навколо виборчих дільниць оцінювалася як належна у 99,3% виборчих дільниць, які відвідали спостерігачі ENEMO, за винятком декількох випадків, коли спостерігалось організоване перевезення виборців або наявність агітаційних матеріалів на в'їзді до виборчих дільниць. Наявність несанкціонованих та / або невстановлених осіб на виборчій дільниці було виявлено у 5,9% спостережуваних виборчих дільниць, у тому числі працівників поліції - 3,7%, місцевих органів влади - 2,9% та інші».*

Загальна оцінка процесу голосування була позитивною майже на всіх виборчих дільницях, на яких перебували представники ENEMO.

Пані Поп Трайков додала: *«Всі виборчі дільниці, на яких ENEMO вели спостереження, закрилися вчасно, і на момент закриття не повідомлялося про жодні випадки наявності виборців у черзі на виборчих дільницях. Майже на всіх спостережуваних виборчих дільницях правильно процедура підрахунку голосів була виконана належним чином».*

Передача матеріалів здійснювалася впорядковано та з дотриманням процедур на всіх виборчих дільницях, де ENEMO спостерігала за цим процесом.

«Спостерігачі ENEMO оцінили, що 96,5% спостережуваних ОБК діяли прозоро і відкрито, тоді як робота ОБК оцінювалася як неорганізована і заплутана лише в двох ОБК. Оцінка роботи ОБК спостерігачами ENEMO була позитивною майже у всіх спостережуваних ОБК», - сказала пані Поп Трайков.

Крім того, ENEMO зазначає, що немає жодного публічно доступного реєстру скарг на будь-якому рівні виборчих адміністрації, що обмежує прозорість процесу виборів. Незважаючи на те, що велика кількість скарг надходить до поліції, більшість не класифікуються як злочин чи правопорушення і все ще перебувають на стадії розгляду, що може обмежувати ефективну правову допомогу.

Пані Мая Мілікіч, Спеціаліст зі зв'язків з громадськістю Місії ENEMO заявила: *«Ця заява ґрунтується на спостереженнях місії ENEMO та висновках протягом передвиборчого періоду та у день виборів. ENEMO підкреслює, що ця заява має попередній характер, оскільки офіційні результати ще не оголошені, а подані скарги ще мають бути розглянуті. ENEMO продовжуватиме спостерігати за виборчим процесом і опублікує кінцевий звіт у вересні».*

Міжнародна місія ENEMO зі спостереження за достроковими парламентськими виборами 2019 року фінансується Агентством США з міжнародного розвитку через Національний демократичний інститут, Міністерством закордонних справ Федеративної Республіки Німеччина та Королівством Нідерланди. Зміст документа є виключною відповідальністю ENEMO і не обов'язково відображає позицію донорів.

*Для отримання додаткової інформації, будь ласка, звертайтеся:
Мая Мілікіч, Спеціаліст зі зв'язків з громадськістю і логістики
E-mail: maja.milicic@enemo.eu; Тел.: +380 68 939 0686*

